

»Paven havde sagt« til de Enkelte. Det fremgik deraf, at Hans Hellighed holdt meget af de Danske, hvis Kongefamilie han for ikke lang Tid siden havde seet. Ligeledes forundrede han sig stadig over Skandinavernes betydelige Antal i Rom, hvor de efter hans egne Ord jo udgjorde »en lille Coloni«.

Den hele Audiens havde et smukt og værdigt Præg. Det gjorde dog godt at komme ud af disse hellige Haller og ned i den friske Luft paa Peterspladsen. Pius IX gjemte sig atter i Vaticanets Sale, som han nu aldrig mere forlader, thi blandt meget Andet forstaaer han ogsaa det, at spille sin Rolle som »Fange« særdeles godt. Det vakte derfor mere end almindelig Opsigt, da han sidste Sommer viste sig et Øieblik i et af Vaticanets Vinduer — tilmed da der nede paa Pladsen samtidig hermed foretoges en halv-politisk Demonstration. — Det var en besynderlig Modsætning at komme fra Slottets Sale og Vægge, som kunne fortælle saa Meget, ud i det travle, moderne Liv paa Roms Gader. Paa faa Steder mindes man saa hyppigt om de hinanden mødende Modsætninger, som i Rom.

Om Aftenen, da Mørket havde sænket sig over den store Stad med de store Minder, saae jeg fra Monte Pincio et Lys skinne ude i det fjerne Vaticanus Vinduer. Maaskee sad Pius IX her og tænkte over den tilendebragte Dag og over den katolske Kirkes Fremtid. Man maatte ønske, at engang Sandheden maa glimte frem fra denne Bygning, som gemmer saa meget Stort og Smukt, og at en højere Klarhed fra dette Sted, hvis Herskere saa ofte have forfeilet Sandhedens og Lysets Vei, maa straae ud og sprede det Mørke, som i saa mange Henseender endnu hviler over Hesperidernes solbeskinne Land.

Chr. B.

Literatur.

— Det var jo hel rimeligt, at Forfatteren af »Studier over Kong Valdemars Jordebog«, Cand. juris J. Steenstrup, ikke kunde lade et saadant Indlæg i Sagen som det, fornemmelig mod hans Bog rettede »Stridsskrift« af Professor Paludan-Müller »Kong Valdemars Jordebog«, uomtalt. Han har da ogsaa ladet høre fra sig i et lille Modskrift: »Professor Dr. C. Paludan-Müller og Kong Valdemars Jordebog«. Endnu et Indlæg til Forsvar for Sidstnævnte, hvori han værges sig mod de i det nævnte »Stridsskrift« fremførte Ytringer, saavel hvad Jordebogen selv som hvad »Studierne« angaaer.

At Bitterhed skulde avle Sodme, kan man vel ikke vente, da det vilde være unaturligt; men det gjør dog et uhyggeligt Indtryk, naar alvorlige Mænd, som ere undervejs for at oplede Sandheden, hvilket jo enhver oprigtig Gransker bør være, begive sig paa Krigsstien mod hinanden som i disse Skrifter, istedetfor at række hinanden Haanden til Hjælp over de vanskelige Steder. (Rudolph Kleins Forlag.)

— Charles Darwin: »Menneskets Oprindelse og Parringsvalget.« Paa Dansk ved J. P. Jacobsen. (Gyldendalske Boghandels Forlag). Ved et Skrift af denne Art er det egentlig tilstrækkeligt at henlede Læsernes Opmærksomhed paa, at en dansk Oversættelse begynder at udkomme. »Darwinismen« er for Øieblikket en af de Valpladse, hvorpaa de forskellige Vaabenarter indenfor Idealismen og Realismen levere deres Kampe; men medens adskillige af disse Kampe udfegtes med Vaaben, som forudsætte særlig Øvelse og Smidighed, saa benytter Darwin selv udelukkende saadanne Midler, som staae til Enhvers Raadighed. Lad ogsaa hans Fremstillingsform nu og da være lidt bred og ubehjælpelig — hvem bekyrmer sig om Sligt, naar der virkelig er Noget at lære, og det er der uimodsigeligt. Thi hvad man end vil domme om de Resultater, den berømte Forfatter uddrager af sine Erfaringer, saa er det sikkert og vist at disse Erfaringer ere lige saa interessante og overraskende som mangfoldige og mangfoldige. Hans gennemgaaende Ædruelighed og Agtelse for Kjendtgjængerne erstatter fuldkomment den velbekjendte Jagen efter Effect, dette mystisk Vidunderlige, som altid har haft sin Tillokkelse for den »dovne Forstand«, men som hos Darwin er banlyst. Kun en Fanatiker eller i ethvert Tilfælde en ensidig Partimand vilde kunne negte, at det her omtalte Skrift er et betydningsfuldt Indlæg i vor Tids Naturvidenskab.

— Silvio Pellico: »Mine Fængsler«, oversat af Herm. Roosen; med Forfatterens Portrait i Kobberstik. Denne Bog har en Historie; den fortæller i jævn og rolig Fremstilling om en sørgelig Virkelighed, og netop ved disse Egenskaber har Skildringen maaskee udrettet langt Mere, end om den var given med sydende Lidenskab. Den har formaact at tjene som Olie til Ilden, som Emne til den Flamme, der isin første Opblussen gjorde Forfatteren til Italiens Martyr i Østerrigernes Fængsler, og som derefter blev et bræn-

dende Had til de Fremmede og en glødende Begeistring for Italiens Gjenfødelse. Nu er et halvt Aarhundrede gaaet, siden Silvio Pellico sad paa Spielberg, og Italien er frit; men hans Martyrium vil længe mindes af Italienerne og af Italienernes sympatiske Venner, samt af al uretfærdig Undertrykkelse og ethvert haardt Fremmedvældes Fjender. Foruden denne historiske Betydning har Silvio Pellicos Fremstilling tillige Værd i psykologisk Henseende; man læser om hans Liv — en aandelig Udviklings Tid — i Fangenskab og i Lænker med Beundring lige saa fuldt som med Sympathi. Bogen er saaledes i flere Retninger »god« til faae Forstand af, den har blivende Værd, og da nu kun et Mindretal her i Landet læser Italiensk, fortjener den foreliggende Oversættelse ikke at glemmes. (Forlagt af Alb. Cammermeyer i Christiania).

— »Den sidste Atheniensere« af Victor Rydberg, oversat af Otto Borchsenius. Allerede for en halv Menneskealder siden fremkom denne Roman som Feuilleton i »Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning«, hvorefter den udgaves som Bog og oplevede flere Oplag. Den er med Grund anset som et særdeles interessant Arbejde, thi uagtet Rydberg ikke saa meget er Digter som Historiker, og ikke saa meget Historiker som Polemiker, viser han dog i dette Værk ualmindelige Anlæg til Romanskriivningens Kunst og bedre Kundskaber i Historien, end de historiske Romaners Forfattere tidt besidde. Det er Julian Apostatas Tid, og Skuepladsen er i det gamle Hellas, mest i Athen. Julians Læremester og Ven, den ædle Krysanteus, søger at gjenføde Hedenskabet i luttret Skikkelse, men uagtet han en Tidlang har megen Myndighed, og uagtet de Christne synes rigere paa det Onde end det Gode, lykkes Forsøget dog ikke. Kampen, Forsøget og Brydningen give imidlertid Forfatteren Leilighed til at male et broget, kraftfuldt Billede, hvis Lys vel stundom svæver høit op i det Abstracte, medens Mørket stiger meget grelt fra Secternes og Fanatismens, fra Usandhedens og Egenkjerlighedens Dybder, men baade Menneskene og deres Handlinger fremtræde dog deri paa en ofte meget karakteristisk og gjennemgaaende meget virkningsfuld Maade. Enhver dannet Læser vil vistnok finde sig interesseret og i mange Maader ogsaa virkelig tilfredsstillet ved »Den sidste Atheniensere«, der af Alle maa anerkjendes som et Arbejde — snarere en Studie end et Kunstværk — af en ualmindelig begavet Mand. Forfatterens ny-rationalistiske Tendenser ere vel kjendelige i Skildringen, men de blive ingenlunde eneraadende. Oversættelsen er udført med megen Smag og Troskab. (Andr. Schous Forlag.)

— Med Glæde hilse vi en god gammel Bekjendt, Hr. B. C., som har samlet sine efterhaanden her i Bladet meddelte Skizzer i en lille Bog med den Titel: »Øieblikks-Fotografier i Visitkortformat. Efter Originalerne og uden Retouche. Tagne i Marken af B. C.«, og ledsaget dem med vittige Forord og Slutning.

Mange give sig af med at fotografere Menneskenes ydre Lyder, medens Hr. B. C. staaer som første Opfinder af at fotografere de indre. Og det er lykkedes ham saa vel, at vi Alle i hans Billeder ville finde Et eller Andet, som særlig ligner os, saa at vi, paa samme Tid som vi glæde os ved hans Lune, føle Riset dandse paa vor Ryg. Da alvorlige Henviisninger til sund Fornuft ikke bide paa Fornuftvæsenet, naar det vil begaae Dumheder, medens det derimod ommer sig ved at blive gjort latterligt, skulde vi anbefale Enhver at læse denne Bog, da kan der maaskee være lidt Haab om Bedring i de Retninger, den handler om. Vi haabe iøvrigt, at Hr. B. C. vil fortsætte og udvide sin Bedrift, og at det ikke bliver ved den blotte Garanti for at kunne levere Billeder, »sely af det utroligste Barn«, men at vi virkelig faae Billederne — de skulde altid være sikre paa Hæderspladser i vort Album. (Forlagt af Forlagsbureauet.)

Konst.

— Naar Frelseren i en af sine Lignelser betegner Guds Rige som en Surdeig, der nedlagt i Melet har Kraft til at gjennemsyre dette, da virkeliggjøres denne Lignelse vistnok ogsaa tydeligt ved at betragte Christendommens Forhold overfor Konsten, i den Maade, hvorpaa Religionen har taget denne i sin Tjeneste, og dog givet den paa samme Tid et nyt Stof og stillet store Op-gaver til den, som den skal løse. Derom kan Enhver jo overbevise sig ved at betragte de Billedstøtter, Konsten har skjenket os af den hellige Histories fremragende Skikkelser, men ogsaa Pensel og Blyant bære Vidne herom i de mange Kunstværker, der fra den ældste Tid af og indtil nu have hentet deres Stof fra de bibelske Fortællinger. Af Nutidens be-kjendteste Mestere i denne Retning hører Gustave Doré ubetinget til de ypperste, og man maa derfor glæde sig over, at hans »Illustrationer til Biblen« blive udgivne paa en værdig Maade, der i ligesaa høi Grad passer til det Emne, der her skal be-

handles, som de ere prægede af Konsterens store Talent. Ved første Øiekast forvisses man strax om det Skjønne, der er udbredt over Tegningerne; men snart vil dog det træde frem for En, der er højere end det Skjønne, nemlig Forvisningen om, at man her har at gjøre med de hellige Beretninger, der skulde fremstille for os et Folks Historie, ikke fortalt som Hedningernes, men som dem, der vare udvalgte af den Al-mægtige. Derfor maa Høihold lyse ud af alle de Scener, der gjengives, derfor maa man overalt mærke, at det er høie og hellige Kræfter, der røre sig i dem — og disse Fordringer opfyldes ved Dorés Tegning. Den danske Udgave er i sine fem Leveringer naaet ind i Josvas Historie; de ere for Enhver, hvis Øie er opladt for det Skjønne, ogsaa hvor dette arbejder i Religionens Tjeneste, en Nydelse, og ville derfor være et Middel til at lade Børn lære den Historie at kjende, der, hvormeget Forholdene end forandre sig, dog altid bør bevares i vore Hjerter. (Fr. Wøldikes Forlag.)

Blandinger.

— Hr. Kr. Arentzen begynder Onsdagen den 11te November en Række Forelæsninger om N. F. S. Grundtvigs Sammenstød med Jens Baggesen og J. L. Heiberg i dette Aarhundredes andet Decennium. Adgangskort til disse Foredrag, som holdes i Universitetsauditoriet Nr. 7 Onsdag og Loverdag Klokken 6—7, faaes hos D'Herrer Horneman & Erslev, Karl Schonberg og Otto B. Wroblewsky samt hos Universitetets Partner, à 1 Rdlr.

Mosaik.

— Ved en Festmiddag i Calmar serveredes der blandt Andet med »Kalkon med tryffel — Château Lafitte«, medens Orchestret spillede »Fogelns visa af Söderberg, varierad af Fogelberg«. Det maa virkelig have smagt af Fugl.

— I San Francisco gaves nylig et Skuespil »Is-havet«, ved hvilken Leilighed der lededes en Strøm af iskold Luft ind over Tilskuerpladsen, for at de Tilstedeværende bedre kunde sætte sig ind i Forholdene.

Gaade.

Gjør man de sidste To paa Livets Veie
Til Ledestjerne, da har man i Eie
En Skat, som ingensinde kan forgaae;
Banlys det Hele fra den hele Klode,
Fordi det er de Sidstes Antipode;
Det Første og det Sidste kronet Ho'de
Til Slave af sig let endog kan faae.

s—7.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 788:

Pindebrænde.

Opløst af Fætter Georg, B—t paa St. Hans Hospital, Le Capitaine du génie à Vevei, Petersen i Næstved, Birgitte og Franciska.
Opløst paa Vers af A.F.L.

Til Pax. Har været benyttet i „Illustr. Tid.“

Døde.

Grev Andreas Zamoycki, en i Polens nyeste Historie berømt Magnat, † 20 October i Krakau, 64 Aar. (Hans Portrait og Biografi findes i vort Nr. 186.)

Verdens-Barometret.

London	5 November	3 pCt. Consols	93 3/4
Paris	4 —	3 - Rentes	62. 50.
Wien	5 —	Øster. Statsbane	303. 50.
Berlin	4 —	Consol. 4 1/2 pCt. Statslaan	103 1/2.
Kjøbenhavn	6 —	4 - kgl. Obligat.	92 1/2.

Veirforholdene paa Landbohøiskolen

fra den 30. October til den 5. November 1874 incl.

Dato.	Middelvarme (C. °)	Høieste Varmer.	Laveste Varmer.	Fugtig-hedsgrad Kl. 8 i pCt.	Lufttryk. Kl. 8.	Regnhoide i Linier.
30	5,45	9,0	2,5	100,0	28" 4,52	—
31	3,55	10,5	÷0,5	100,0	28" 6,22	0,24
1	5,51	7,0	÷1,8	98,5	28" 4,32	—
2	7,98	10,2	5,8	90,0	28" 4,15	—
3...	5,44	7,5	4,2	85,5	28" 3,75	—
4...	9,51	11,2	4,5	95,0	28" 1,64	—
5...	9,71	11,0	7,5	98,75	28" 4,08	0,17

Ann. Middelvarmen er bestemt ved Iagttagelser Kl. 7, 12 og 14, og Lufttrykket som Middelallet af Iagttagelser Kl. 8, 10 og 2.